

Landskrona kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Seminarieskolan F-9 i Landskrona kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Landskrona kommun att senast den **7 maj 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristerna avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Landskrona kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att stöd i form av extra anpassningar kontinuerligt följs upp och att lärare anmäler till rektorn i de fall elever riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots sådant stöd.
- Se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. I detta ingår att samråd sker med de kompetenser ur elevhälsan som är relevanta i varje enskild utredning.
- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visar att de är i behov. I detta ingår att i åtgärdsprogram precisera konkreta åtgärder utifrån vad varje individuell utredning av elevens behov av särskilt stöd visar att eleven behöver.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Landskrona kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. I detta ingår att, utifrån de behov som finns på skolan, vidta sådana åtgärder som behövs för att skapa trygghet.
- Se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår att, utifrån de behov som finns på skolan, vidta sådana åtgärder som behövs för att skapa studiero.
- Se till att utifrån kartläggning och analys av behoven på skolan arbeta för att motverka kränkande behandling av elever.
- Se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn, som ska anmäla detta till huvudmannen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Landskrona kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärd

- Se till att den samlade elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Seminarieskolan inte motsvarar de krav som följer av författningarna inom flera av de områden som granskats.

Utredningen visar att skolan inte kontinuerligt följer upp stödinsatser i form av extra anpassningar och därför inte skyndsamt utreder om detta stöd är tillräckligt eller om eleven är i behov av särskilt stöd. Utredningen visar också att, för de elever som är utredda och där åtgärdsprogram upprättats, framgår det inte av åtgärdsprogrammen tydligt nog vilket stöd eleven behöver och hur stödinsatser ska genomföras.

Utredningen visar vidare att de åtgärder som skolan vidtagit för att tillförsäkra eleverna studiero och en miljö som präglas av trygghet inte är tillräckliga. Det framgår att det, trots insatser, är oroligt och pratigt i några av skolans undervisningsgrupper och att miljön främst på rasterna upplevs som otrygg av eleverna. Vidare visar utredningen att alla former av kränkande behandling inte anmäls till rektorn och att skolans gemensamma arbete för att motverka kränkande behandling brister främst genom att det inte omfattar hela skolans personal. Slutligen visar utredningen att den samlade elevhälsan på Seminarieskolan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Det löpande elevhälsoarbetet är mer av åtgärdande karaktär och det finns få exempel på förebyggande och hälsofrämjande insatser på skolan. En del i detta är att det saknas tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens i den samlade elevhälsan.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att elever behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Utredningen visar att lärare inte alltid anmäler att en elevs eventuella behov av särskilt stöd behöver utredas då eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att eleven under en tid har getts stöd i form av extra anpassningar. Därmed utreds inte heller dessa elevers eventuella behov av särskilt stöd. Även om rektorn uppger att de flesta utredningar sker skyndsamt, visar utsagor från såväl lärare som elevhälsans representanter att i de fall lärare anmäler att en elevs eventuella behov av särskilt stöd behöver utredas, utreds inte alltid detta behov och att i de fall utredningar görs, sker inte något samråd med specialpedagogisk kompetens.

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig personal, en elev eller vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Behov av utredning anmäls inte alltid till rektorn

Av intervjuer med lärare framgår att Seminarieskolan saknar rutiner för uppföljning av extra anpassningar och lärare inte alltid anmäler till rektorn att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas. I intervju uppger lärare att de arbetar med extra anpassningar i stor omfattning men att de inte vet vilka rutiner som gäller då extra anpassningar inte når framgång. De uppger att processen då stannar upp och arbetet med extra anpassningar fortsätter utan att behovet av utredning anmäls till rektorn. Lärarna berättar också att informella samtal rörande resultat av extra anpassningar sker med elevhälsans personal men att processen sedan stannar där eftersom lärarna inte får någon återkoppling från den samlade elevhälsan. I intervjuer med lärare såväl i de lägre som i de högre årskurserna, uppger de att skolan saknar en specialpedagog vilket medför svårigheter kring uppföljning av extra anpassningar.

I intervju med elevhälsan uppger en av representanterna att man på skolan arbetar ganska länge med extra anpassningar och att delar av elevhälsan under denna tid försöker bistå i detta arbete i den mån de kan. Vidare berättar de att kuratorer tar ett stort ansvar kring de extra anpassningarna och kompenserar för att det inte finns någon specialpedagog på skolan. Elevhälsans personal berättar att behovet av specialpedagog på skolan är stort.

Rektorn säger att det finns elever som skolan missat att utreda och att detta har att göra med att skolan saknar rutiner kring uppföljning av extra anpassningar. Rektorn säger i

intervju att det saknas rutiner för elevhälsans arbete och att han kan förstå att lärarna upplever en brist i återkopplingen från den samlade elevhälsan.

Alla elevers behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt

Av intervjuer med lärarna framgår att alla elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Lärarna berättar i intervju att även då de anmält till rektorn om att extra anpassningar inte når avsedd effekt får de inte besked om vilka ytterligare insatser som ska göras för eleven. De berättar i intervju att det finns elever på skolan vars behov av särskilt stöd inte utreds. Lärarna uppskattar att det finns två till tre elever i varje klass som är i behov av att utredas men där detta inte har skett eftersom det saknas tydliga rutiner kring detta. De uppger att detta bland annat kan röra elever som lärarna uppfattar kan ha läs- och skrivsvårigheter men även annan problematik där inte extra anpassningar är tillräckliga. Även i detta sammanhang säger lärarna att på låg- och mellanstadiet saknas helt specialpedagogisk kompetens. Lärarna berättar också i intervju att det finns elever som väntar på att utredas av skolpsykolog. Att utredningarna tar tid och att det saknas specialpedagogisk utredningskompetens på skolan medför att eleverna går bakåt i sin kunskapsutveckling, enligt lärarna. I intervju berättar representanter för elevhälsan att det finns elever på skolan som väntat upp till ett år innan psykologutredning har kunnat startas. Skolpsykologen berättar att det, vid tidpunkten för tillsynsbesöket, finns tolv elever som står i kö till utredning och att det kommer ta upp till ett halvt år innan eleverna är utredda. Vidare berättar representanter för elevhälsan i intervju att prioriteringen legat på elever med behov av utvecklingsbedömningar framför elever med behov av att utredas för läs- och skrivsvårigheter. I likhet med lärarna, framhåller elevhälsans personal att det inte finns tillräcklig tillgång till specialpedagogisk kompetens på skolan och att detta medför att elevers stödbehov inte utreds skyndsamt.

Rektorn säger i intervju att skolan nu hunnit göra klar utvecklingsbedömningar som tidigare väntat på att bli gjorda. Rektorn säger att de flesta utredningar görs skyndsamt och, på grund av att skolan saknar specialpedagog, att det är lärare eller rektorn själv som utreder elevernas behov. Vidare berättar rektorn att det finns 22 elever på skolan som har åtgärdsprogram och där utredningen visar att särskilt stöd behövs. Rektorn säger att skolan har satsat på de särskilda undervisningsgrupperna och fokus ligger på att eleverna ska bli behöriga till gymnasieskolan.

Det framgår inte i elevers åtgärdsprogram vilka åtgärder som skolan ska vidta

Skolinspektionen bedömer att det inte framgår i elevers åtgärdsprogram vilka åtgärder skolans ska vidta för att tillgodose elevens behov av särskilt stöd. Utredningen visar att i så gott som samtliga åtgärdsprogram anges att eleverna har identiska behov av särskilt stöd och att åtgärder för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd i samtliga fall är att eleven ska vara placerad i särskild undervisningsgrupp och ha anpassad studiegång. Utredningen visar vidare att skolans samtliga 22 aktuella åtgärdsprogram saknar konkreta åtgärder för hur elevens behov av särskilt stöd ska tillgodoses. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn inte kan säkerställa att eleverna ges det särskilda stöd som de behöver. Att konkreta åtgärder saknas i åtgärdsprogram medför också enligt Skolinspektionens bedömning att det finns en risk för att åtgärder för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd inte kan följas upp och utvärderas. Även om Skolinspektionen inte har

tagit del av de av skolan fattade besluten om anpassad studiegång, vill Skolinspektionen i detta sammanhang upplysa om att beslut om anpassad studiegång i samtliga fall ska fattas utifrån elevens individuella behov.

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Elev och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Vidare framgår skollagen att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att elevens ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det finns särskilda skäl får ett beslut för en elev i grundskolan fattas att det särskilda stödet ska ske enskilt eller i annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt tillhör. Av skollagen framgår även att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får beslut fattas som avser avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Rektorn uppger i intervju att det finns 22 elever på Seminarieskolan som det finns upprättade åtgärdsprogram för och för samtliga dessa elever är de beslutade åtgärderna placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Rektorn berättar att övriga elever med stödbehov hjälps genom extra anpassningar. I intervju med lärare i särskild undervisningsgrupp uppger de att det är de som upprättar åtgärdsprogram och att de gör det på eget bevåg utan delegation från rektorn.

Efter tidpunkten för tillsynsbesöket har Skolinspektionen tagit del av samtliga underlag för beslut om åtgärdsprogram, åtgärdsprogram och underlag för uppföljning av åtgärdsprogram för de 22 elever som rektor beslutat är i behov av särskilt stöd. I underlagen som avser utredning och pedagogisk bedömning av elevs behov av särskilt stöd, framgår att samma pedagogiska bedömning av elevens behov har gjorts för i stort sett samtliga 22 elever, exempelvis behov av tät vuxenkontakt, styrning och motivationsträning. I 12 av 22 genomförda pedagogiska bedömningar har eleven bedömts vara i behov av träning i uthållighet och fokusering samt anpassat material och en-till- en undervisning. I endast två fall anger den pedagogiska bedömningen behov av ämnesspecifikt stöd.

Dokumentstudier av samtliga upprättade åtgärdsprogram visar att åtgärder för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd i samtliga 22 fall är placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Vilka särskilda stödåtgärder som skolan ska ge eleven, i vilken omfattning och på vilket sätt det särskilda stödet ska ges för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, anges inte i något av åtgärdsprogrammen. Vidare framgår vid dokumentstudie av de 22 åtgärdsprogrammen att endast nio stycken är undertecknade av beslutsfattare.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Landskrona kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Landskrona kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling**Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av trygghet**

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att utforma utbildningen så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det på Seminarieskolan finns elever som upplever att de är otrygga på skolan. Trots att elevernas upplevda otrygghet är identifierad visar utredningen att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits för att säkerställa att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

I intervju med eleverna i de lägre årskurserna berättar de att de känner sig otrygga då det ibland kommer äldre elever från andra skolor till Seminarieskolan. De berättar också att polis ofta är på skolan eftersom en del äldre elever smäller raketer. Vidare berättar eleverna att det ofta blir bråk på rasterna och då främst på fotbollsplanen. De säger också att det ibland även blir bråk eller tjafs mellan elever och vuxna där. Eleverna berättar att det finns andra elever på skolan de är rädda för och att konflikter trappas upp med ord. Eleverna säger att de vuxna som rastvaktar ingriper när det blir bråk.

I intervju med representanter för elevhälsan uppger de att elever i de yngre åren på skolan kan uppleva att de inte är trygga. Detta, säger de, avser främst rasterna där eleverna sagt att de inte alltid får hjälp av de vuxna som rastvaktar. Eleverna har också berättat att det ibland är svårt att hitta en vuxen på skolgården och att rastvakterna borde ha speciella områden på skolgården där de ska finnas. En av kuratorerna berättar att elever framfört till henne att de vuxna står och pratar med varandra eller tittar i sina mobiltelefoner och inte alltid är uppmärksamma på vad som händer på skolgården. Kuratorn säger att många elever på skolan inte har så stark tilltro till vuxenvärlden. Kuratorn berättar att skolan har en organiserad rastverksamhet och att antalet konflikter har minskat. Kuratorn säger att det är konstigt att det inte händer mer än vad det gör.

I intervju med lärarna på F-6 säger de att oron som finns på lektionerna påverkar elevernas trygghet negativt. De uppger vidare att bråken har minskat jämfört med tidigare år och att detta delvis beror på att aktiviteter ordnas på rasterna som eleverna kan delta i.

Rektorn berättar i intervju att tryggheten bland eleverna på skolan varierar beroende på vilka relationer eleverna har på fritiden. Rektorn säger att slagsmål avtar med stigande ålder hos eleverna. I intervju berättar rektorn att skolan har försökt att förebygga bråk

mellan elever och att de har infört kameraövervakning på vissa områden i skolan som eleverna uppfattat som otrygga. Rektorn berättar att man har en organiserad rastverksamhet på F-6 och försöker vara många vuxna ute på rasterna. Rektorn säger att man följer upp tryggheten för eleverna via enkäter.

I samband med kommunikering av protokoll från tillsynsbesöket inkommer rektorn på Seminarieskolan till Skolinspektionen med information om att skolan vidtagit åtgärder för att förebygga tryggheten i direkt anslutning till tillsynsbesöket. Rektorn skriver att skolan genomfört schemaändringar för att färre elever ska ha rast samtidigt och att skolledningen har beslutat att införa ytterligare en punkt i skolans ordningsregler. Denna punkt, enligt rektorn, anger att personal ska ta ansvar för att deras privata mobilanvändande inte stör arbetet.

På frågan om eleven känner sig trygg i skolan i Skolenkäten har elva procent svarat att det stämmer ganska dåligt. Vidare svarar 13 procent att det finns andra elever på skolan som de är rädda för. Detta avser elever i årskurs fem.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av studiero

Skolinspektionen bedömer att arbetet för att tillförsäkra att eleverna på Seminarieskolan får en utbildning som präglas av studiero inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att studieron är bristfällig i flera av skolans undervisningsgrupper. Även om vissa åtgärder har vidtagits för att förbättra studieron på skolan, visar utredningen att dessa åtgärder inte har varit tillräckliga eller av sådan art att eleverna alla elever får en skolmiljö som präglas av studiero.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Eleverna berättar i intervju att det ofta är pratigt på lektionerna och det händer också att elever skriker i klassrummet. De säger att lärarna säger till elever som stör studieron eller ber dem att lämna klassrummet. Eleverna berättar att lärarna kontakter vårdnadshavare till elever som stör studieron och att det därefter blir bättre för en kortare tid men att oron i klassrummet återkommer. Enligt eleverna fungerar vissa lektioner bra medan andra fungerar mindre bra.

I intervju med representanter för elevhälsan uppger de att studieron i vissa klasser är bristfällig och att detta pågått under en tid. En av kuratorerna berättar att elever berättat för hen att studieron inte är bra och att de tycker att lärarna inte säger till eleverna. Kuratorn säger att eleverna sagt att de störande eleverna inte lyssnar på lärarens tillsägelser eftersom det inte finns några konsekvenser för de elever som stör undervisningen. Representanter från elevhälsan säger att vissa elever har konflikter med lärare och då kan studieron vara bristfällig i dessa klassrum. De berättar att i vissa klasser kontaktas vårdnadshavare som en konsekvens medan detta inte görs i andra. Beträffande studieron i mellanstadiets klasser berättar elevhälsans personal att det är oroligt varje vecka. Skolsköterskan berättar att hen haft samtal med elever på mellanstadiet där de uttryckt att det är pratigt på lektionerna och att detta stör. Vidare berättar skolsköterskan att eleverna sagt att de vill ha det lugnt och att det blir det efter

att samtal förts kring detta. Dock återkommer oron i klassrummen återigen efter ett tag, enligt skolsköterskans berättelse utifrån elevernas beskrivning.

Lärare som intervjuats berättar att det är stor variation i studieron på skolan. Lärare som undervisar på mellanstadiet berättar att det inte råder studiero när klasserna har undervisning i helklass och att det i en av mellanstadiets klasser är oroligt varje lektion. De berättar att de försökt med olika åtgärder men lärarna säger att de behöver stöd från elevhälsan för att få bukt med problemet. Flera lärare säger att en orsak till den bristande studieron är att elever inte får det särskilda stöd de behöver och därigenom blir oroliga och stör andra elever i klasserna. Lärare som undervisar på högstadiet säger i intervju att en försvårande omständighet för studiero i klassrummen är att eleverna har sina skåp i undervisningslokalen. De säger att detta fördröjer lektionsstarten och skapar oro i klassrummet. De säger att de har framfört detta till skolledningen många gånger. Lärarna på högstadiet säger att de, i arbetslagen, diskuterar åtgärder för att öka studieron.

Rektorn säger i intervju att studieron varierar beroende på vilken lärare som undervisar klasserna och att det ofta handlar om ledarskapet i klassrummet. Rektorn berättar att skolledningen gör lektionsbesök och arbetar med individuellt stöd till pedagoger som behöver det. Han säger att en orsak till bristande studiero ibland kan vara att det föreligger konflikter mellan lärare och elev/elever. Rektorn säger att lärarna behöver anpassa undervisningen bättre utifrån elevernas behov och arbeta med ett gott ledarskap i klassrummet för att öka studieron. På mellanstadiet säger rektorn att han gjort en felbedömning med en organisation där eleverna har flera olika lärare. Detta har skapat en oro i klasserna och man ska nu se över schemaläggningen för att försöka förebygga för en bättre studiero där. Vidare anger rektorn att man arbetar med ett formativt och kooperativt arbetssätt med särskilda metoder men att de lärare som berörs av detta, vid tillsynstillfället, endast träffats en gång. Rektorn säger också att skolan infört en ny ordningsregel som innebär att personalen ska se till att elevernas mobiltelefoner inte stör undervisningen.

I samband med tillsynsbesöket genomför inspektörerna 20 lektionsobservationer i olika klasser på skolan. På flertalet lektioner är det pratigt och lärarna får upprepade gånger säga till att eleverna ska dämpa sig. Det förekommer också att elever pratar rakt ut i klassrummet och även går runt i klassrummet. Skolinspektionen ser vid observationerna att andra elever störs av detta. Vid ett antal lektioner lämnar elever klassrummet under pågående lektion eller kommer för sent efter det att lektionen startat.

I Skolenkäten anger 20 procent av eleverna i årskurs fem att de inte upplever att de har studiero på lektionerna utan att det finns andra elever som stör i klassrummet.

Skolan bedriver inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att motverka kränkande behandling. Utredningen visar att skolan utifrån den kartläggning som är gjord vidtagit vissa åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling. Utredningen visar dock att skolan trots detta inte kommit tillrätta med de verbala

kränkningar som förkommer elever emellan. Det framgår också att arbetet inte utgår från gemensamma värderingar och strategier hos skolans personal.

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Eleverna säger i intervjuer att det är vanligt att eleverna har ett fult språk mot varandra och att detta många gånger är orsaken till att konflikter mellan elever uppstår. På Skolinspektionens fråga om vad skolan gjort åt detta säger representanter för elevhälsan att skolan skickar hem lappar till elevers vårdnadshavare då det uppdagats att barnet använt ett fult språk. Elevhälsans personal berättar att de förebyggande insatserna skolan har är en lektion i livskunskap varje vecka och en temavecka. De uppger också att de har arbetat med värderingsövningar. Elevhälsans personal berättar att ett förebyggande arbete finns främst i klasser där bemötandet mellan elever brister. De säger att det är bra att detta arbete görs men att det kan bli bättre och att skolan behöver arbeta ännu mer för att motverka kränkande behandling.

Lärare som undervisar på mellanstadiet säger i intervju att mycket av de verbala kränkningar som sker är folkgruppsrelaterade och de säger att skolan behöver bli bättre på att arbeta med elevernas språkbruk. De berättar också att det finns personal på skolan som uttrycker sig, i deras mening, fel och att lärarna inte har någon samsyn kring vad en kränkning är. Lärarna säger att de inte har diskuterat detta gemensamt på skolan. Vidare säger lärarna att de upplever att de äldre eleverna på skolan använder ett olämpligt språkbruk mot varandra och att de yngre eleverna tar efter. På Skolinspektionens fråga om det finns ett gemensamt arbete på skolan för motverka kränkande behandling svarar lärarna att så inte är fallet och att det inte finns någon handlingsplan för detta arbete.

På Skolinspektionens fråga om hur skolan arbetar för att motverka kränkande behandling, säger rektorn att rastvakter är en del i det arbetet. Rektorn säger även att eleverna har livskunskap på schemat och att en stor del i det förebyggande arbetet handlar om personalens bemötande. Rektorn säger att skolan behöver arbeta mer på gruppnivå rörande det språkbruk eleverna har mot varandra.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling och av denna framgår att den kartläggning som gjorts visar att det finns elever som upplever att de blir kränkta.

Alla kränkningar anmäls inte till rektorn

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i verksamheten när det gäller personalens skyldighet att anmäla situationer som kan innebära kränkande behandling till rektorn. Utredningen visar att personal som får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling inte alltid anmäler detta till rektorn.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang upplysa om att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande

behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälningsskyldigheten uppkommer oavsett om eleven uppgett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt, t.ex. genom skolpersonalens egna observationer, kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lärare som arbetar på mellanstadiet säger i intervju att det bara är de grövre kränkningarna som anmäls till rektorn. De säger att huvudmannen inte känner till alla kränkningar som sker i och med att inte alla kränkningar anmäls. Lärarna berättar att de, i kollegiet, inte har diskuterat vad en kränkning är och att de inte har en samsyn kring detta. Lärare som undervisar på högstadiet säger i intervju att de rapporterar kränkningar i ett digitalt system som finns i kommunen. De berättar att det är lärarna som, tillsammans med kollegor, avgör om kränkningar ska anmälas eller inte. I intervju säger lärarna också att de hanterar kränkningarna i mångt och mycket själva och att rektorn inte får kännedom om alla kränkningar som sker. De uppger att det bara är de grövre kränkningarna som anmäls till rektorn och som sedan huvudmannen får information om.

I intervju berättar rektorn att information om att kränkningar skett främst når honom muntligen genom att elever söker upp honom direkt. Rektor säger att skolan behöver arbeta mer med respekten för den kränkta elevens upplevelse. Rektor säger att det råder oklarheter bland personalen kring när kränkningar ska anmälas till rektor. I rektorns skriftliga svar på frågor till Skolinspektionen i verksamhetsredogörelsen inför tillsynen finns angivet att det endast är de grövre kränkningarna som anmäls till rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Landskrona kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Landskrona kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Seminarieskolan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Utredningen visar att de kompetenser som skolans elevhälsa består av arbetar åtgärdande och främst på individnivå och att det endast i begränsad omfattning bedrivs ett förebyggande eller hälsofrämjande arbete. Vidare visar tillsynen

att det i Seminarieskolans elevhälsa saknas tillgång till specialpedagogisk kompetens. Därmed finns inte heller möjlighet för den samlade elevhälsan att, utifrån samtliga de kompetenser som lagstiftningen kräver, arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Mot bakgrund av att knappt hälften av eleverna år 2017 nådde kunskapskraven i alla ämnen finner Skolinspektionen det anmärkningsvärt att huvudmannen och rektorn inte har säkerställt att det vid Seminarieskolans elevhälsa finns tillgång till specialpedagogisk kompetens som kan stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av skollagen framgår att för eleverna i bland annat förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Vidare framgår att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevens utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I skollagen anges vidare att det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator för medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Elever som intervjuats berättar att de träffat elevhälsans personal i samband med att de presenterat sig i klasserna. Eleverna på mellanstadiet säger att de inte vet vad bland annat kuratorn arbetar med och de har heller inte haft något arbete tillsammans med skolsköterskan. På högstadiet säger eleverna att de känner till att det på skolan finns elevhälsopersonal men att dessa inte varit ute i klasserna vid andra tillfällen än då de presenterat sig.

Lärare som undervisar på mellanstadiet säger i intervju att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. De säger att något arbete kring exempelvis kost-, motion- eller hälsofrågor inte sker i klasserna på låg- och mellanstadiet under elevhälsans medverkan. De anger som skäl till detta att elevhälsan inte har tid med det. Lärarna på högstadiet säger att elevhälsan finns med vid enstaka tillfällen i verksamheten och arbetar då delvis förebyggande och hälsofrämjande. De ger som exempel den så kallade Kärleksveckan och tjejkvällar. Lärarna säger att eleverna behöver hjälp med exempelvis sina sömn- och kostvanor men att elevhälsan inte har arbetat med det.

Elevhälsans personal berättar i intervju att elevhälsan har haft viss personalomsättning den senaste tiden och att flera av representanterna i elevhälsan är relativt nyanställda. Följden av detta, säger de, är att de hittills främst mött skolans klasser vid klasspresentationer. Elevhälsans personal säger att de främst arbetar åtgärdande och med individärende. Skolans psykolog säger i intervju att arbetstiden främst går åt till utredningar och att hen skulle vilja vara mer delaktig i det övergripande elevhälsoarbetet på Seminarieskolan.

I intervju säger rektorn att han är tveksam till om elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. En av de biträdande rektorerna säger i intervjun att skolan inte riktigt är i den fasen än utan att arbetet främst är av åtgärdande karaktär. Rektorn säger att skolan inte lyckats rekrytera någon specialpedagog. Rektorn säger att

man funderar på att rekrytera en specialpedagog som bara arbetar med utredningar. Rektorn berättar att det finns personal med specialpedagogisk kompetens men att den pedagogen främst arbetar i en av skolans särskilda undervisningsgrupper och endast i mindre omfattning gentemot elever på högstadiet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Landskrona kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Landskrona kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Landskrona kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Landskrona kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Landskrona kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Tf enhetschef
Signerat av: Inger Börjesson

X Klas Tambour

Föredragande
Signerat av: Klas Tambour

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Skolinspektionen

Beslut

2018-02-07

Dnr 43 - 2017:7347

14 (14)

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Seminarieskolan F-9

Fakta om Seminarieskolan F-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Landskrona kommun under hösten 2017. Seminarieskolan F-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 och den 30 november 2017.

Seminarieskolan är en F-9 skola placerad centralt i Landskrona med ungefär 700 elever. Skolan leds av en rektor med hjälp av två biträdande rektorer.

Måluppfyllelse

Inför tillsynen redovisar skolenheten resultat avseende årskurs 3 från 2017. Av denna framgår att samtliga elever når kunskapskraven i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. I svenska når samtliga flickor och 95 procent av pojkarna kunskapskraven. I svenska som andraspråk når 70 procent av flickorna kunskapskraven medan 79 procent av pojkarna gör det. I matematik når 82 procent av flickorna och 91,5 procent av pojkarna kunskapskraven.

Enligt Skolverkets statistik för årkurs 6 för 2017 har det endast i ämnena bild och slöjd både flickor och pojkar når kunskapskraven för minst betyget E. I övrigt skiljer det sig mellan könen avviker flera ämnen där generellt flickornas resultat är högre än pojkarnas. Enligt Skolverkets statistik för 2017 nådde hälften av eleverna minst betyget E vilket är en försämring jämfört med 2016 då knappt 75 procent gjorde det.

Av Skolverkets statistik för årskurs 9 för 2017 framgår att det genomsnittliga meritvärdet var 203,1 poäng (flickor 228,8 poäng och pojkar 163,6 poäng). Det genomsnittliga meritvärdet har de tre senaste åren varierat mellan 185,7 (2015), 211,9 (2016) och 203,1 (2017). Samma statistik visar att 44,9 procent (flickor 57,1 procent och pojkar 27,1 procent) uppnår kunskapskraven i alla ämnen. De tre senaste åren har andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen varierat från 40 procent till 55,4 procent. För pojkar har variationen varit störst. År 2017 blev 60,2 procent av eleverna behöriga till yrkesprogram på gymnasiet.